

EDUG 610

ΜΕΤΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Δρ. Γεωργία Σολομωνίδου

Ενότητες 1-2

Σκοποί ενότητων

- Να γνωρίσετε τα είδη της αξιολόγησης με έμφαση στη διαμορφωτική
- Γνωρίσετε τους τρεις τομείς της ταξινομίας του Bloom
- Κατανοείτε τις έξι αρχικές και τρεις διαφοροποιημένες κατηγορίες του γνωσιολογικού τομέα της ταξινομίας του Bloom.
- Να αντιλαμβάνεστε τη διαφορά μεταξύ εκπαιδευτικών σκοπών και των εκπαιδευτικών στόχων.
- Εντοπίζετε τα πέντε συνθετικά των καλά διατυπωμένων εκπαιδευτικών στόχων .
- Να αναγνωρίζετε την αναγκαιότητα και τη σημασία της δημιουργίας πίνακα προδιαγραφών.
- Να μπορείτε να κατασκευάζετε πίνακα προδιαγραφών

Όπως με όλα τα εκπαιδευτικά ζητήματα, η αξιολόγηση έχει δεχθεί έντονη κριτική από μερίδα ατόμων που αμφισβητούν τη σκοπιμότητα της και την αναγκαιότητα της στις σχολικές τάξεις ενώ υπάρχει και η υπόλοιπη μερίδα ατόμων που τάσσεται υπέρ της αξιολόγησης.

Επιχειρήματα ΥΠΕΡ

Για το μαθητή

- Βοηθά το μαθητή να ξέρει πού βρίσκεται
- Μπορεί να ενισχύσει την αυτογνωσία και αυτοαντίληψη του μαθητή
- Μπορεί να δράσει ως μοχλός κινητοποίησης του μαθητή
- Αποτελεί μέσο απονομής δικαιοσύνης (επιβραβεύονται όσοι προσπαθούν)

Για τον εκπαιδευτικό και το ευρύτερο εκπαιδευτικό σύστημα

- Μέσω της αξιολόγησης μπορούν να συλλεχθούν πληροφορίες για την καταλληλότητα και αποτελεσματικότητα των σκοπών που τέθηκαν, των μέσων και των αναλυτικών προγραμμάτων που αξιοποιήθηκαν
- Παρέχει πληροφορίες για βελτίωση της διδακτικής πράξης
- Μπορεί να βοηθήσει τον εκπαιδευτικό να εντοπίσει μαθητές που έχουν ιδιαίτερες ανάγκες σε κάποιες περιοχές

Για τους γονείς και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο

- Οι γονείς πληροφορούνται για τα αποτελέσματα της προσπάθειας των παιδιών τους, για τυχόν αδυναμίες τους ή σημεία στα οποία οι μαθητές διακρίνονται
- Η αξιολόγηση είναι μέρος της ζωής μας, ούτως ή άλλως

Επιχειρήματα ΚΑΤΑ

Παιδαγωγική Διάσταση

- Ο βαθμός ενός μαθητή δεν αντανακλά κατ' ανάγκην την προσπάθειά του ή την ικανότητά του
- Οι εξετάσεις-διαγωνίσματα μετρούν μόνο μεμονωμένες δεξιότητες και ως εκ τούτου δίνουν μόνο αποσπασματικές πληροφορίες σε σχέση με τη γενικότερη εικόνα του μαθητή
- Η εξέταση-αξιολόγηση δυναμιτίζει τη θετική σχέση που πρέπει να υπάρχει μεταξύ εκπαιδευτικού και μαθητή

Ψυχολογική Διάσταση

- Προκαλεί άγχος και ψυχική ένταση στους μαθητές
- Προκαλεί κόπωση στους μαθητές
- Δημιουργεί αρνητικές στάσεις απέναντι στο γνωστικό αντικείμενο
- Χαμηλοί βαθμοί μπορεί να μειώσουν την αυτοπεποίθηση των μαθητών

Κοινωνιολογική Διάσταση

- Μπορεί να συμβάλει στη διαιώνιση κοινωνικών ανισοτήτων

Κριτική Υπαρχουσών Μορφών Αξιολόγησης

- Προωθούν την απομνημόνευση και τις αποσπασματικές γνώσεις
- Η αξιολόγηση δεν τίθεται στην υπηρεσία της μάθησης

Μέτρηση είναι...

Η αριθμητική αποτίμηση χαρακτηριστικών γνωρισμάτων (αντικειμένων, προσώπων, γεγονότων), με βάση ένα μέτρο μέτρησης.

Μέτρηση στο φυσικό κόσμο	Μέτρηση στην εκπαίδευση
1) <u>Υπάρχουν όργανα μέτρησης</u> : Ακριβείας και ευαίσθητα	1) <u>Υπάρχουν όργανα μέτρησης</u> : «Ακριβείας» και «ευαίσθητα»
2) <u>Μονάδα μέτρησης</u> : Σταθερή σε όλο το εύρος της κλίμακας	2) <u>Μονάδα μέτρησης</u> : Μη σταθερή
3) <u>Σφάλμα μέτρησης</u> : Αμελητέο	3) <u>Σφάλμα μέτρησης</u> : Μεγάλο

Αξιολόγηση ορίζεται ως...

- Η συστηματική διαδικασία καθορισμού επίτευξης των διδακτικών στόχων.
- Αξιολόγηση = ποσοτικές μετρήσεις
+
ποιοτικές περιγραφές
+
προσωπικές εκτιμήσεις και κρίσεις

Βασικές Αρχές Αποτελεσματικής Αξιολόγησης

- 1η: Ξεκαθαρίστε **γιατί** αξιολογείτε (τι πληροφορίες χρειαζόμαστε και πώς αυτές θα αξιοποιηθούν)
 - Σκοποί και είδη αξιολόγησης
- 2η: Ξεκαθαρίστε **τι** αξιολογείτε: δεν μπορούμε να αξιολογήσουμε κάτι αποτελεσματικά, αν δεν έχουμε επιλέξει και θέσει ξεκάθαρους στόχους
 - Ταξινομίες διδακτικών-μαθησιακών στόχων
- 3η: Ξεκαθαρίστε το **πώς** αξιολογείτε και δημιουργήστε υψηλής ποιότητας αξιολογήσεις
 - Πίνακας προδιαγραφών
 - Τεχνικές αξιολόγησης
- 4η: **Και μετά τι; Αξιοποιήστε** τα αποτελέσματα της αξιολόγησης: αξιολόγηση **της** μάθησης ή αξιολόγηση **για τη** μάθηση;
 - Για βελτίωση της διδασκαλία σας
 - Για βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων

1^η: Ξεκαθαρίστε **γιατί** αξιολογείτε (τι πληροφορίες χρειαζόμαστε και πώς αυτές θα αξιοποιηθούν) *Σκοποί και είδη αξιολόγησης πχ*

- Για να δώσουμε βαθμούς;
- Για να συγκρίνουμε τους μαθητές;
- Για να δούμε αν μπορούμε να προχωρήσουμε με την ύλη;
- Για να βοηθήσουμε/ενθαρρύνουμε τους μαθητές;
- Για να διαγνώσουμε βαθύτερες αιτίες αποτυχίας ορισμένων μαθητών;
- Για να καλύψουμε κενά στη γνώση;

Είδη αξιολόγησης:

- 1) Αρχική (Initial/ Placement)
- 2) Συνεχής (Continuous)
- 3) Διαγνωστική (Diagnostic)
- 4) Τελική (Final)

Κριτήρια: ΧΡΟΝΟΣ, ΠΟΙΟΣ, ΣΚΟΠΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ

- Αρχική
- Συντρέχουσα
- Τελική

ΠΟΙΟΣ

- Από τον εκπαιδευτικό
- Αυτοαξιολόγηση
- Ετεροαξιολόγηση

ΣΚΟΠΟΣ

- Διαγνωστικός
- Διαμορφωτικός
- Συγκριτικός/ Αθροιστικός

ΧΡΟΝΟΣ

- Αρχική
- Συντρέχουσα
- Τελική

1) Αρχική (placement evaluation)

Έχει ως σκοπό να δώσει πληροφορίες:

- Αν κατέχει ο μαθητής τις προαπαιτούμενες γνώσεις για να παρακολουθήσει τη νέα ύλη.
- Σε ποιο βαθμό κατέχει την προηγούμενη ύλη.

Τα δοκίμια που χρησιμοποιούνται συχνά είναι:

δοκίμια ετοιμότητας (*readiness test*), προκαταρκτικά δοκίμια (*pretest*) και μέσω παρατηρήσεων στην τάξη.

2) Συντρέχουσα (continuous)

- Δίνει πληροφορίες για την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας και την πρόοδο των μαθητών

3) Τελική αξιολόγηση (summative assessment)

- Στο τέλος μιας ενότητας ή της τάξης
- Σκοπός: βαθμολόγηση, ενημέρωση, προαγωγή, σύγκριση, εισδοχής σε ανώτερες και ανώτατες σχολές.

ΠΟΙΟΣ

- Από τον εκπαιδευτικό
- Αυτοαξιολόγηση
- Ετεροαξιολόγηση

Αυτοαξιολόγηση και Ετεροαξιολόγηση

- Η συμβολή της αυτοαξιολόγησης στην ανάπτυξη της μεταγνωστικής ικανότητας των είναι καθοριστική.
- Μέσα από τη διαδικασία αξιολόγησης των συμμαθητών, τα παιδιά θα δουν και θα κρίνουν τις εργασίες των άλλων, θα συζητήσουν για τα κριτήρια αξιολόγησης, θα αποκτήσουν μέτρο σύγκρισης για τις δικές τους εργασίες και θα έχουν την ευκαιρία μέσα στην τάξη να παρουσιάσουν την εργασία τους στηρίζοντας την άποψή τους σε συγκεκριμένα **κριτήρια** ποιότητας.

ΣΚΟΠΟΣ

- Διαγνωστικός
- Διαμορφωτικός
- Συγκριτικός/ Αθροιστικός

Διαγνωστική αξιολόγηση (diagnostic)

- Έχει ως σκοπό τη βαθύτερη διερεύνηση των αιτιών των προβλημάτων αδυναμίας του μαθητή.

Τι είναι Διαγνωστική Αξιολόγηση

Συστηματική εργασία για να βρεθούν πληροφορίες που αφορούν την εκπαίδευση του παιδιού.

Διαχωρισμός μεταξύ:

Αξιολόγησης Επιδόσεων

VS

Διαγνωστικής Αξιολόγηση

Διαδικασία Διαγνωστικής Αξιολόγησης

- 1) Αδρομερής έλεγχος (υπάρχουν αρχικές ενδείξεις άρα παραπέμπονται σε ατομική διαγνωστική εξέταση).
- 2) Διάγνωση, ταξινόμηση, τοποθέτηση (Συγκεντρώνονται όλες οι απαραίτητες πληροφορίες για να προσδιοριστούν οι δυσκολίες και οι ανάγκες για να αποφασιστεί το ειδικό πρόγραμμα που χρειάζεται για εξατομικευμένη υποστήριξη)
- 3) Σχεδιασμός της διδασκαλίας

Διαμορφωτική

- A) Ερωταπαντήσεις και άλλες πρακτικές
- B) Αυτοαξιολόγηση και Ετεροαξιολόγηση
- Γ) Ανατροφοδότηση
- Δ) Διαμορφωτική χρήση των τελικών αξιολογήσεων

60 στρατηγικές διαμορφωτικής αξιολόγησης θα σας δοθούν μέσω pdf στην πλατφόρμα και κάποιοι σύνδεσμοι για παρακολούθηση βίντεο με πρακτικές μέσω youtube.

**(Δε χρειάζεται να τα γνωρίζετε
για την τελική εξέταση!)**

Πρακτικές ‘διαμορφωτικής’ αξιολόγησης

- 1) Κάρτες εξόδου: Μικρές κάρτες/κόλλες στις οποίες αναγράφονται μία/ δύο μικρές ερωτήσεις για τους στόχους του μαθήματος που μόλις παρακολούθησαν τις απαντούν και τις οποίες τοποθετούν σε ένα κουτί ή στην έδρα όταν φεύγουν από το μάθημα. **Σκοπός** της πρακτικής είναι να δούμε τι έχουν κατανοήσει από το συγκεκριμένο μάθημα, τυχόν παρερμηνείες ή κενά στη γνώση τα οποία μπορούμε να καλύψουμε εγκαίρως.

Πρακτικές 'διαμορφωτικής' αξιολόγησης

2) 3-2-1: Σε μια μικρή κόλλα στο τέλος του μαθήματος ή της ενότητας, ζητάμε από τους μαθητές να γράψουν:

3 πράγματα που έμαθαν
2 τα πιο ενδιαφέροντα
1 ερώτηση που ακόμη έχουν

3 διαφορές μεταξύ (...)
2 ομοιότητες μεταξύ (...)
1 ασάφεια στο θέμα

3 λέξεις κλειδιά
2 ιδέες για το ζήτημα
1 βήμα παραπέρα

Πρακτικές 'διαμορφωτικής' αξιολόγησης

3) Γρήγορο γράψιμο: Αυτή η στρατηγική ζητά από τους εκπαιδευόμενους να απαντήσουν σε 2-5 λεπτά (αναλόγως με την ενότητα και τους στόχους μας) σε μια ανοιχτού τύπου ερώτηση/ανάπτυξης πριν, κατά τη διάρκεια ή με το πέρας μιας ενότητας.

Πρακτικές ‘διαμορφωτικής’ αξιολόγησης

- 4) Κατηγοριοποιώ τις λέξεις: Σε αυτή την πρακτική μπορούμε να ετοιμάσουμε καρτέλες με εικόνες ή λέξεις όσα είναι τα παιδιά και όσα κουτιά είναι οι κατηγορίες στις οποίες χωρίζονται οι λέξεις π.χ είδη θηλαστικών ζώων. Στη συνέχεια ο/η εκπαιδευτικός ανοίγει ένα ένα κουτί και συζητούν αν συμφωνούν όλοι με την κατηγοριοποίηση της συγκεκριμένης καρτέλας, ναι/όχι και γιατί!

Λέξεις Α-Β-Γ

5) Σε κάθε μαθητή αναλογεί, με λαχνό, ένα διαφορετικό γράμμα του αλφαβήτου. Τότε, καλείτε να αναφέρει μία λέξη που αρχίζει από το γράμμα αυτό, σχετική φυσικά με το κείμενο, και θα πρέπει να εξηγήσει γιατί τη διάλεξε (την έννοια, ή ορολογία ή συσχέτιση με μια άλλη προηγούμενη κτλ). Η άσκηση αυτή μπορεί να γίνει και γραπτώς

Πρακτικές 'διαμορφωτικής' αξιολόγησης

- 6) Φώτα τροχαίας: Δίνονται σε όλους τους μαθητές από την αρχή του χρόνου τρία στρογγυλά χαρτόνια ένα κόκκινο, ένα πορτοκαλί και ένα πράσινο. Μετά την κάλυψη κάποιου στόχου ή και κατά τη διάρκεια του μαθήματος ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να θέσει κάποια ερωτήματα ή δηλώσεις και οι μαθητές οφείλουν να σηκώσουν το πράσινο χαρτόνι αν η ερώτηση είναι πλήρως κατανοητή και γνωρίζουν την απάντηση, ή το πορτοκαλί αν έχουν κάποια απορία ή το κόκκινο αν δεν έχουν καταλάβει σχεδόν καθόλου.

Η διάκριση μεταξύ διαμορφωτικής και τελικής αξιολόγησης έχει αποδοθεί θαυμάσια από τον Bob Stake (1975):

όταν η οικοκυρά γεύεται τη σούπα,
αυτό είναι διαμορφωτική αξιολόγηση,
όταν ο ξένος γεύεται τη σούπα, αυτό
είναι τελική αξιολόγηση.

Βιβλία με πρακτικές για εφαρμογή διαμορφωτικής αξιολόγησης

- 1) Dodge, J. (2009). 25 quick formative assessments for a differentiated classroom,
<http://store.scholastic.com/content/stores/media/products/samples/21/9780545087421.pdf>
- 2) Regier, N. (2012). Book two: 60 formative assessment strategies. *Regier Educational Resources*.
- 3) Keeley, P. (2015). *Science Formative Assessment, Volume 1: 75 Practical Strategies for Linking Assessment, Instruction, and Learning*. Corwin Press.

B) Αυτοαξιολόγηση και Ετεροαξιολόγηση

**Σημαντικό ρόλο για την εφαρμογή τους
διαδραματίζει:**

- ❖ Θετικό κλίμα στην τάξη που να ευνοεί τέτοιες πρακτικές
- ❖ Η κοινοποίηση στόχων και κριτηρίων αξιολόγησης
- ❖ Η σταδιακή εξάσκηση των παιδιών

Γ) Ανατροφοδότηση

Για να είναι αποτελεσματική η ανατροφοδότηση που δίνω στους μαθητές , πρέπει να τους βοηθά να:

- ✓ Αναγνωρίσουν το επιθυμητό αποτελέσματα (μαθησιακός στόχος)
- ✓ Επεξεργαστούν στοιχεία για το πού βρίσκονται τώρα σε σχέση με το στόχο
- ✓ Κλείσουν το κενό μεταξύ των δύο

Η ανατροφοδότηση μπορεί να είναι:

Αξιολογητική (περιλαμβάνει κρίση για την αξία/ απόδοση)

- Αποδοχή: «*Τα πήγες πολύ καλά*»
- Αποδοκιμασία: «*Χρειάζεται να προσπαθήσεις περισσότερο*», «*Περίμενα περισσότερα*»
- Έπαινος: «*Μπράβο!*», αστεράκια
- Τιμωρία: «*Ξανακάνε το*»

Περιγραφική (περιγράφει τι έκανε ο μαθητής σε σχέση με το στόχο και παρέχει συμβουλές/στήριξη για βελτίωση)

Προσοχή! Η ανατροφοδότηση δεν πρέπει να σκέφτεται στη θέση του μαθητή ούτε να κάνει τη δουλειά του μαθητή!

πχ. Ξανακάνε το αλλά μέτρα σωστά (πολύ γενικό) ή Αυτά δεν είναι 5 μήλα αλλά 4 (πολύ συγκεκριμένο) ΑΛΛΑ

Μπορεί να έχει τη μορφή:

A) Υπενθύμισης

B) «Σκαλωσιάς»

Γ) Παραδείγματος

Πάντα σε σχέση με τον στόχο!

Δ) Διαμορφωτική χρήση τελικών αξιολογήσεων

- Μπορεί να εφαρμοστεί μόνο σε ορισμένες περιπτώσεις όπου η αξιολόγηση είναι αρκετά περιγραφική και μας δίνει αρκετές πληροφορίες για το επίπεδο
- Δε μπορεί να εφαρμοστεί σε τελικές εξετάσεις πχ εισαγωγικές, πανελλαδικές κ.ο.κ

Συγκριτικός/Αθροιστικός

- Βαθμολόγηση, ενημέρωση, προαγωγή, σύγκριση, εισδοχής σε ανώτερες και ανώτατες σχολές.

2^η ΑΡΧΗ: Ξεκαθαρίστε **τι** αξιολογείτε:
δεν μπορούμε να αξιολογήσουμε κάτι
αποτελεσματικά, αν δεν έχουμε
επιλέξει και θέσει ξεκάθαρους
στόχους.
(Ταξινομίες διδακτικών-μαθησιακών
στόχων)

Εκπαιδευτικός Σκοπός (aim)

Οι σκοποί είναι η γενική περιγραφή επιθυμητών συμπεριφορών/γνώσεων σε εθνικό επίπεδο ή επίπεδο τάξης/ κεφαλαίου που δεν μπορούν να μετρηθούν εύκολα.

Π.χ για τα νηπιαγωγεία της Κύπρου με βάση τα Νέα

Αναλυτικά οι σκοποί εκφράζονται με τις δηλώσεις:

- προώθηση δημιουργικής έκφρασης και σκέψης,
- προετοιμασία των παιδιών για το δημοτικό σχολείο και μεγιστοποίηση των δυνατοτήτων τους για σχολική επιτυχία,
- ανάπτυξη γνωρισμάτων της προσωπικότητας, όπως πρωτοβουλία, επιμονή, αυτοπεποίθηση, αισιοδοξία.

Σκοποί ενοτήτων 1-3

- Να έρθετε σε επαφή με τις βασικές αρχές αποτελεσματικής αξιολόγησης.
- Να γνωρίσετε τα είδη της αξιολόγησης με έμφαση στη διαμορφωτική
- Γνωρίσετε τους τρεις τομείς της ταξινόμιας του Bloom
- Κατανοείτε τις έξι αρχικές και τρεις διαφοροποιημένες κατηγορίες του γνωσιολογικού τομέα της ταξινόμιας του Bloom.
- Να μάθετε τη διαφορά μεταξύ εκπαιδευτικών σκοπών και των εκπαιδευτικών στόχων.
- Εντοπίζετε τα πέντε συνθετικά των καλά διατυπωμένων εκπαιδευτικών στόχων .
- Να αναγνωρίζουμε την αναγκαιότητα και τη σημασία της δημιουργίας πίνακα προδιαγραφών.

Οι Εκπαιδευτικοί Στόχοι (instructional objectives) πρέπει να:

- Είναι σε αρμονία με τους εκπαιδευτικούς σκοπούς
- Να περιέχουν τα κύρια σημεία του μαθήματος/ ενότητας
- Να ανταποκρίνονται στις εκπαιδευτικές εμπειρίες και ικανότητες που αναμένεται να έχουν οι μαθητές στη συγκεκριμένη τάξη
- Είναι ΜΕΤΡΗΣΙΜΟΙ

Διδακτικός στόχος

- Όρος εξειδικευμένος και καθορισμένος, που εκφράζει κάποιο μετρήσιμο αποτέλεσμα.
 - Οι μαθητές της Β' Γυμνασίου θα αποδείξουν το πυθαγόρειο θεώρημα στον πίνακα σε 2 λεπτά, χωρίς λάθος.

1-2 μαθησιακοί στόχοι κάθε φορά

- 1 μόνο ρήμα σε κάθε στόχο
- Το ρήμα πρέπει να δηλώνει μετρήσιμη συμπεριφορά (π.χ. ~~ταξινομία~~ ~~Bloom~~)
- ~~γνωρίζω~~/~~κατανοώ~~/~~βιώνω~~/~~μαθαίνω~~
- Η δραστηριότητα πρέπει να εξετάζει άμεσα τον στόχο
- Σύντομος και συγκεκριμένος στόχος, χωρίς επεξηγήσεις

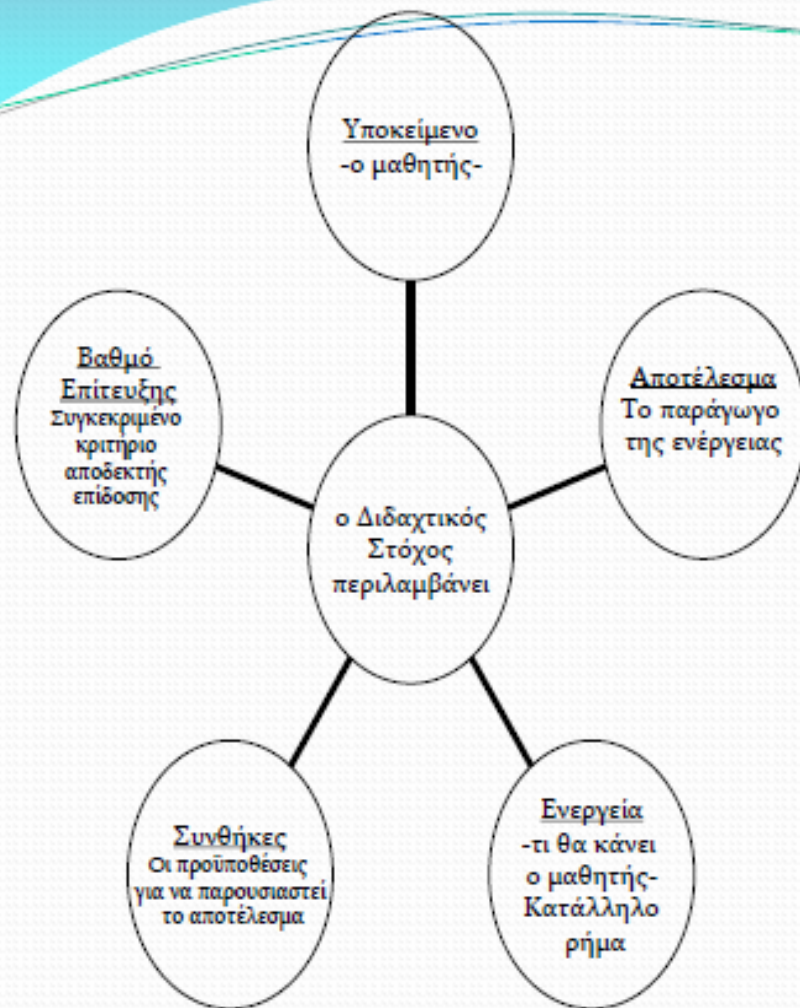

Mager, R. F. (1984). Preparing Instructional Objectives. (2nd Edition). Belmont, CA: Pitman. (Ελληνική μετάφραση: 1985, Διδακτικοί στόχοι και διδασκαλία, Αφοί Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη).

Μερικά ρήματα που υποβοηθούν τη σωστή διατύπωση στόχων

1. Απαριθμώ	7. Δείχνω
2. Αναφέρω	8. Διακρίνω
3. Αναλύω	9. Διατυπώνω
4. Αντικαθιστώ	10. Εφαρμόζω
5. Αποδεικνύω	11. Εξάγω
6. Γράφω	12. Κάνω
	13. Λύνω

Ο μαθητής

1. να επισημάνει μέσα από ιστορικές πηγές τουλάχιστον 2 αίτια και 2 αφορμές που οδήγησαν στον Πελοποννησιακό Πόλεμο.
2. Να υπολογίζει το εμβαδόν ορθογωνίου τριγώνου με τη χρήση χάρακα.
3. Να υπολογίζει το μήκος άγνωστης πλευράς ορθογωνίου τριγώνου με εφαρμογή του πυθαγόρειου θεωρήματος
4. Να διακρίνει τον πομπό, τον δέκτη και το πλαίσιο επικοινωνίας σε δοθέντα κείμενα.
5. Να χαρακτηρίζει τους πρωταγωνιστές του κειμένου με τη χρήση του κατάλληλου περιγραφικού λεξιλογίου.
6. Να αναφέρει τουλάχιστον τρεις παράγοντες που επηρεάζουν τη διαμόρφωση του κλίματος.
7. Να επιχειρηματολογεί (με τουλάχιστον 3 επιχειρήματα) για τη σημασία της σωστής διατροφής για τον άνθρωπο σε παρουσίαση στην ολομέλεια.

**IF YOU DON'T KNOW
WHERE YOU ARE GOING,
YOU WILL PROBABLY
END UP SOMEWHERE ELSE**

-LAWRENCE J. PETE-

Bodies By Design

Με τη δημιουργία σκοπών και στόχων ο εκπαιδευτικός μπαίνει στη διαδικασία να διερωτηθεί:

- Τι διδάσκω; Γιατί το διδάσκω;
- Ποιόν διδάσκω;
- Πώς διδάσκω;
- Ποια τα αναμενόμενα αποτελέσματα;

Ταξινόμια Bloom

- Συναισθηματικός τομέας
- Ψυχοκινητικός τομέας
- Γνωσιολογικός τομέας

Για το μάθημα απαιτείται....

Για το συναισθηματικό τομέα και τον
ψυχοκινητικό να ξέρετε μόνο να τους ορίζετε
σε 2-3 γραμμές, και τις κατηγοριοποιήσεις του
καθενός μόνο ονομαστικά.

Ο Συναισθηματικός Τομέας

Αφορά την παράλληλη διεργασία όταν το άτομο συνειδητοποιεί και αποδέχεται κάποιες αρχές, διαθέσεις, θέσεις οι οποίες θα στηρίζουν τις αξίες του και θα κατευθύνουν τη συμπεριφορά του.

Κατηγορίες συναισθηματικού τομέα σύμφωνα με τους Krathwohl, Bloom and Masia (1964)

- 1) Δεκτικότητα/Πρόσληψη (Receiving)
αναφέρεται στην προδιάθεση αλλά και
ικανότητα του ατόμου να παρακολουθήσει
ενεργά εξωτερικά ερεθίσματα.
- 2) Ανταπόκριση/ Αντίδραση (Responding)
εσωτερίκευση όσων προσλήφθηκαν στο
προηγούμενο στάδιο και ανταπόκρισης σε
αυτά.

- 3) Καταξίωση/ Αποτίμηση (Valuing): διαπίστωση ότι τα ερεθίσματα του πρώτου σταδίου έχουν κάποια αξία και εφόσον τα αποτιμήσει επιδιώκει περαιτέρω ενασχόληση με αυτά.
- 4) Οργάνωση (Organization): δημιουργία και συστηματοποίηση των αξιών του ατόμου τις οποίες οργανώνει σε ένα σύστημα και αξιολογεί ποιες είναι σημαντικότερες για αυτόν.

5) Χαρακτηρισμός/ Αξιολογικός Χαρακτηρισμός
(Characterization by a value or value complex): ολοκλήρωση της διαδικασίας στη συναισθηματική περιοχή, δημιουργία από πλευράς του ατόμου της πεποίθησης ότι ενεργεί με γνώμονα το αξιολογικό του σύστημα και ικανοποίηση που προέρχεται από τη διαπίστωση αυτή (μεταγνώση) .

Μερικά ρήματα που χρησιμοποιούνται σε στόχους που σχετίζονται με τον συναισθηματικό τομέα...

Να αποδέχεται

Να αμφισβητεί

Να απορρίπτει

Να έχει θετική στάση
απέναντι στο..

Να δίνει αξία στο

Να εκτιμά

Να ενθαρρύνει

Να υιοθετεί

Να διερωτάται

Να αρνείται

Να υποστηρίζει

Να προτιμά

Ο Ψυχοκινητικός Τομέας

Η κινητική συμπεριφορά εξελίσσεται από τις πιο απλές κινήσεις σε σύνθετες, και οι κινητικές δραστηριότητες στην επικοινωνία εξελίσσονται από τις μη φραστικές στις φραστικές.

Μεγαλύτερη σημασία σε αυτόν τον τομέα δίνεται στην προσχολική και πρώτη σχολική αγωγή και αργότερα σε μαθήματα που καλλιεργούν εξ ορισμού κινητικές δεξιότητες όπως η φυσική αγωγή, μουσική, θέατρο κτλ

Κατηγορίες ψυχοκινητικού τομέα σύμφωνα με τους Kibler et al (1970)

- 1) Οι κινήσεις απλού συντονισμού αναφέρονται σε κινητικές λειτουργίες οι οποίες απαιτούν κάποιο συντονισμό του σώματος με το μάτι ή το αυτί και εξαρτώνται από τη δύναμη ή την ταχύτητα ή των απλών κινήσεων. Οι σκοποί πρέπει να αποβλέπουν σε ανάλογες μορφές διδασκαλίας
- 2) Οι κινήσεις απόλυτου συντονισμού αναφέρονται σε αλληλουχίες ή μορφές συντονισμένων κινήσεων οι οποίες εμπλέκουν και το σώμα και το αυτί και το μάτι και για να ολοκληρωθούν και να τελειοποιηθούν απαιτούν πιο ψηλό επίπεδο άσκησης και συντονισμού.

- 3) Η μη φραστική επικοινωνία αναφέρεται στην προσπάθεια μετάδοσης κάποιας πληροφορίας σε ένα δέκτη χωρίς τη χρήση λέξεων
- 4) Οι συμπεριφορές ομιλίας, αναφέρονται στη διεργασία παραγωγής ομιλίας. Σκοποί συνήθως ταυτίζονται με τα προγράμματα άρθρωσης, ορθοφωνίας, στην αλλαγή ομιλίας ανάλογα με το τι θέλουμε να πούμε (υπόδηση ρόλων)

Μερικά ρήματα που χρησιμοποιούνται σε στόχους που σχετίζονται με τον ψυχοκινητικό τομέα...

Να αποκτήσει τη δεξιότητα...

Να χειρίζεται

Να συνθέτει...

Να κατασκευάζει...

Να χρησιμοποιεί...

Αρχική Ταξινόμια Γνωσιολογικού τομέα (Bloom)

Επίπεδο 1: «Γνώση (Ανάκληση)»

Το κατώτερο επίπεδο νοητικής λειτουργίας, αναφέρεται κυρίως στην επαναφορά στη μνήμη πραγμάτων, γεγονότων, περιστατικών κ.ο.κ η οποία προέρχεται από παλιότερη μάθηση.

Γνώση (ανάκληση πληροφοριών)

- Ποιος είναι ο τύπος που δίνει το εμβαδόν του τριγώνου;
- Ποια ημερομηνία έγινε η Τουρκική εισβολή στην Κύπρο;

Επίπεδο 2: «Κατανόηση»

Είναι ένα σκαλοπάτι πιο πάνω από τη γνώση αφού απαιτείται από το μαθητή όχι μόνο να ανακαλέσει αλλά και να ερμηνεύσει στοιχεία και να δείξει ότι τα έχει κατανοήσει πλήρως.

Κατανόηση (επεξήγηση υλικού)

- Επεξηγήστε τη γραφική παράσταση
- Γράψτε σε 5 γραμμές με δικά σας λόγια τι λέει η παράγραφος.

3) Επίπεδο «Εφαρμογή»

Εκφράζει την ικανότητα χρήσης γνώσεων, κανόνων, αρχών, μεθόδων σε νέες καταστάσεις. Μπορεί να γίνεται σε πραγματικές συνθήκες ή εργαστηριακές ή θεωρητικές ή να κάνει πράξεις.

Εφαρμογή (εφαρμογή του διδακτικού υλικού σε νέες καταστάσεις)

- Σε ποιο από τα πιο κάτω ορθογώνια θα έβαζες τη φάλαινα;

	Ζώα ξηράς	Ζώα θάλασσας
Έχουν κόκαλα	K	Λ
Δεν έχουν κόκαλα	M	N

4) Επίπεδο «Ανάλυση»

Ανάλυση στοιχείων, στη διάσπαση ενός όλου στα μέρη που το αποτελούν. Ανάλυση σχέσεων που αναφέρεται στον εντοπισμό της σύνδεσης που υπάρχει στα διάφορα μέρη ενός όλου πχ σχέση αιτίας αποτελέσματος

5) Επίπεδο «Σύνθεση»

Διεργασία που απαιτεί δεξιότητες αντίθετες από εκείνες που απαιτούνται για την ανάλυση και αναφέρονται στις δημιουργικές ικανότητες των μαθητών να συνθέτουν ένα όλο από τα μέρη που το απαρτίζουν.

Παραγωγή προσωπικού έργου πχ ανάπτυξη προσωπικής σύνθεσης (πεζή, ποιητική κ.ο.κ). Ανάπτυξη σχέσεων θεωρητικής υφής μεταξύ καταστάσεων, φαινομένων, θεωριών ή μιας κατάστασης κ.ο.κ

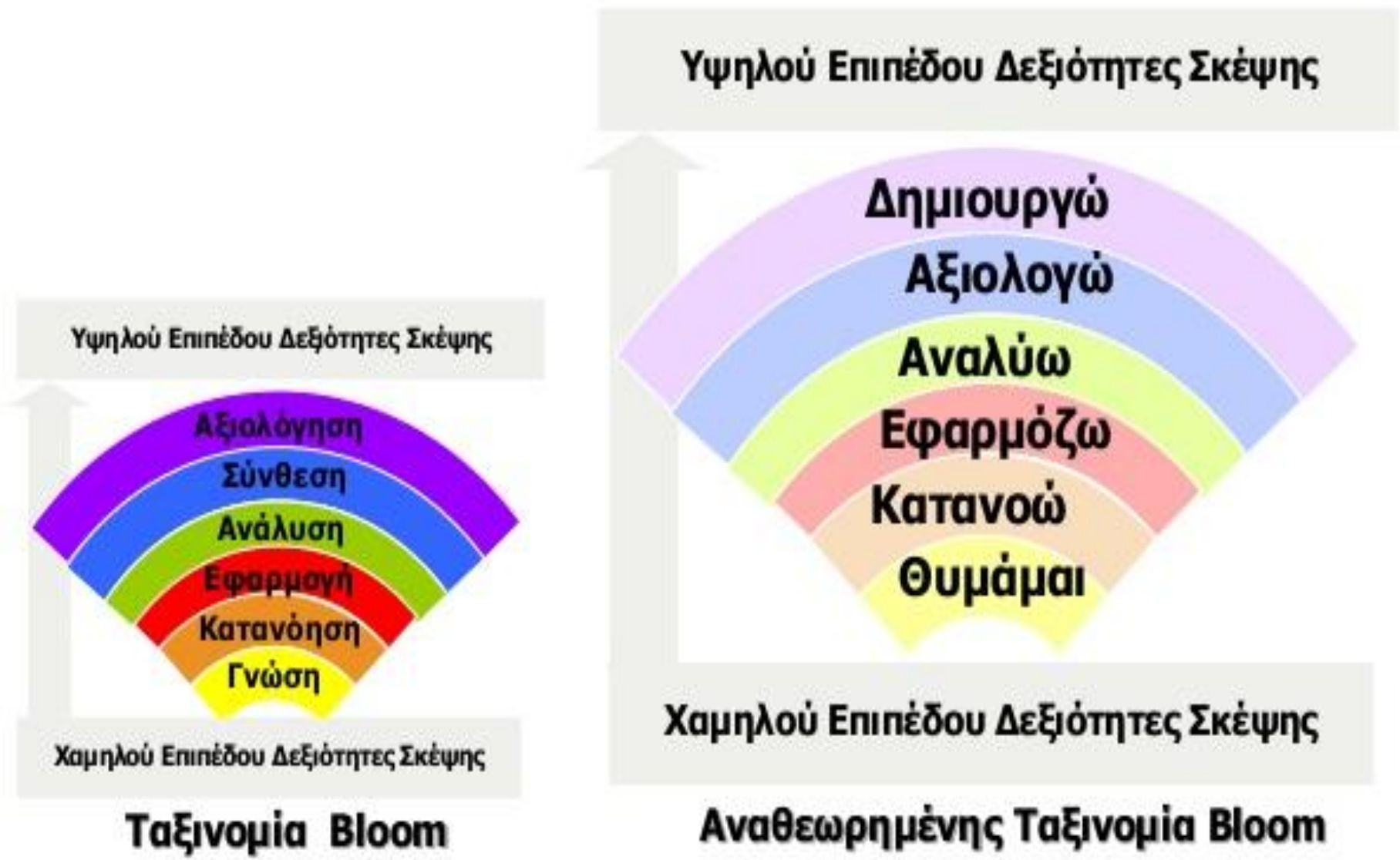
6) Επίπεδο «Αξιολόγηση»

Αναφέρεται στην ικανότητα κρίσης σχετικά με την αξία ή την ποιότητα κάποιων πραγμάτων, θέσεων, ενεργειών κτλ. Η κρίση πρέπει να στηρίζεται σε κριτήρια.

Κρίσεις με βάση εσωτερικά στοιχεία όπου ως κριτήρια χρησιμοποιούνται στοιχεία που υπάρχουν στο υπό αξιολόγηση δεδομένο. Κρίσεις με βάση εξωτερικά στοιχεία όπου ως κριτήρια χρησιμοποιούνται στοιχεία που δεν υπάρχουν στο υπό αξιολόγηση δεδομένο.

- Ανάλυση (κατανόηση οργανικής δομής)
Αναλύστε τα μέρη του λόγου στην πιο κάτω πρόταση ...
- Σύνθεση (σχηματισμός νέας δομής)
 - Γράψτε μια έκθεση με θέμα τη θυσία του Αυξεντίου.
- Αξιολόγηση (κρίση)
 - Κρίνετε τη χρήση της γλώσσας στην πιο πάνω έκθεση.

Αναθεωρημένη Ταξινόμια Στόχων του B. Bloom από τους L. Anderson και D. Krathwohl

Διαφοροποιημένη ταξινόμια Bloom (3 κατηγορίες)

- Η διαφοροποιημένη ταξινόμια του Bloom υποβοηθά τις περιπτώσεις που κάποιες ερωτήσεις δεν εμπίπτουν ξεκάθαρα σε μια από τις 6 κατηγορίες. Περιλαμβάνει τις κατηγορίες:
- *Ανάκληση (Κατώτερες γνωστικές λειτουργίες)*
 - (Περιλαμβάνει τη γνώση και την κατανόηση)
- *Εφαρμογή*
- *Λύση προβλήματος (Ανώτερες γνωστικές λειτουργίες)*
 - (Περιλαμβάνει την ανάλυση, τη σύνθεση και την αξιολόγηση)

- Κάθε εκπαιδευτικός θα πρέπει να φροντίζει ώστε οι στόχοι του να περιλαμβάνουν και ανώτερες γνωστικές λειτουργίες, και να αποφεύγονται μαθήματα που βασίζονται μόνο στην απομνημόνευση πληροφοριών (κατώτερες γνωστικές λειτουργίες). Οι πίνακες προδιαγραφών βοηθούν αυτό το σκοπό.

Πίνακας προδιαγραφών (σελ.88-92)

Αριθμός ερωτήσεων δοκιμίου ανά θεματική ενότητα και ανά ταξινόμια γνωσιολογικού τομέα.

✓ Σκοπός:

Αντιπροσωπευτικότητα του δοκιμίου (σύμφωνα με τους στόχους που διδάχτηκαν και στους οποίους είχε δοθεί έμφαση)

Εγκυρότητα Περιεχομένου (content validity) οι ερωτήσεις του δοκιμίου αντιπροσωπεύουν το περιεχόμενο το οποίο έχει σχεδιαστεί να μετρήσει.

Πίνακας προδιαγραφών

Θεματικές ενότητες	Ταξινόμια γνωσσιολογικού τομέα		
	Ανάκληση	Εφαρμογή	Λύση προβλήματος
Κλίμακες μέτρησης	5		1
Δείκτες κεντρικών ροπών			
Δείκτες διασποράς	7	1	1

Πίνακας προδιαγραφών

Ποσοστά ερωτήσεων δοκιμίου ανά θεματική ενότητα και ανά ταξινόμια γνωσσιολογικού τομέα

Διδακτικοί Στόχοι	Ταξινόμια γνωσσιολογικού τομέα		
	Ανάκληση	Εφαρμογή	Λύση προβλήματος
Στόχος 1	15%	10%	5%
Στόχος 2	20%		15%
Στόχος 3	25%		10%

Αυτός ο πίνακας είναι πιο καλά δομημένος από εκείνον της προηγούμενης σελίδας. Το μόνο μειονέκτημα είναι ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτήσεων της εξέτασης αφορούν την κατώτερη γνωστική λειτουργία της ανάκλησης. Αυτό θα πρέπει να αποφεύγεται.

Πίνακας προδιαγραφών

	ΤΑΞΙΝΟΜΙΑ	ΓΝΩΣΙΟΛΟΓΙΚΟΥ	ΤΟΜΕΑ	BLOOM
ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΝΑΚΛΗΣΗ	ΕΦΑΡΜΟΓΗ	ΛΥΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ
1,2,3	10% (19,17)	10% (20,12)	25% (5,11,1,10,18)	9:45%
4,5,6	25% (13,6,9,3,15)	10% (4,14)	5% (4)	8:40%
7,8,9	10% (8,2)	5% (16)		3:15%
ΣΥΝΟΛΟ	9:45%	5:25%	6:30%	20:100%

Επιμέρους θεματικά πεδία	Στόχοι	Ανάκληση	Εφαρμογή	Λύση προβλήματος	Σύνολο
Θετικοί και Αρνητικοί Αριθμοί (Ρητοί αριθμοί)	1	2 (1,10) (10%)	1 (13) (5%)		3 (15%)
Απόλυτη τιμή ρητού – Αντίθετοι ρητοί – Σύγκριση ρητών	2,3,4,5	2 (2,3) (10%)	1 (15) (5%)		3 (15%)
Πρόσθεση ρητών αριθμών	6		2 (4,11) (10%)	4 (12, 16, 18, 20) (20%)	6 (30%)
Αφαίρεση ρητών αριθμών	7		1 (5) (5%)	1 (14) (5%)	2 (10%)
Πολλαπλασιασμός ρητών αριθμών	8	1 (9) (5%)	2 (6,7) (10%)	1 (19) (5%)	4 (20%)
Διαίρεση ρητών αριθμών	9		1 (8) (5%)	1 (17) (5%)	2 (10%)
Σύνολο	9	5 (25%)	8 (40%)	7 (35%)	20 (100%)

Απορίες;

